

OSNOVI ORGANIZACIJE – VEŽBA BR. 9

GREINEROV MODEL RASTA I RAZVOJA PREDUZEĆA

KRIZE U RAZVOJU PREDUZEĆA

Krize preduzeća predstavljaju zaokruženi proces koji ima svoj početak, vrhunac i kraj. Krize mogu predstavljati samo jednu epizodu ali i kraj postojanja preduzeća. One postaju epizode u procesu razvoja preduzeća onda kada ih rukovodstvo blagovremeno uoči i izbegne ili uspešno reši.

Jedan od najpoznatijih modela rasta preduzeća koji objašnjava faze životnog ciklusa preduzeća i krize koje u pojedinim fazama nastaju jeste **GREINEROV petofazni model**.

Sva preduzeća u svom rastu od malog ka velikom i od mladog ka zreom prolaze kroz pet faza razvoja. Svaka faza se završava krizom organizacije. U životnom ciklusu preduzeća smenjuju se periodi evolucije i periodi revolucije.

- **EVOLUCIJA** – dug period rasta bez većih promena.
- **REVOLUCIJA (KRIZA)** – period radikalnih promena.

Svaki evolutivni period karakteriše određeni stil upravljanja a svaki revolucionarni period karakteriše problem upravljanja. U evolucionom periodu promene se dešavaju u okviru postojećeg modela organizacije, dok u revolucionom periodu dolazi do promena samog modela organizacije.

Prema Greineru postoji pet ključnih faktora koji utiču na razvoj preduzeća:

- Starost preduzeća
- Veličina preduzeća
- Step en evolucije
- Step en revolucije
- Stopa rasta grane u okviru koje preduzeće posluje.

Faze nastaju tačno određenim redosledom i primenjuju se specifični načini rešavanja krize u svakoj fazi.

ZADATAK. Na grafikonu je prikazan Greinerov model rasta i razvoja preduzeća. Dopuniti grafikon elementima koji nedostaju i objasniti karakteristike ČETVIRTE FAZE razvoja.

